

เกลึงศกใหม่ 55 ปี: แก่นใยสายแนนใจพยาบาล มข. “อย่าลืมหำพิด !”

ข้างต้นเป็น “คำสอนอีสาน” หรือ คติสอนใจอีสานที่ระบุว่า เมื่อเวลาผ่านไป วุฒิศึกษาสูงขึ้น มีตำแหน่งสูงขึ้น สถานะเปลี่ยน ร่ำรวย ก็อย่าลืมหำพิดเดิม ฐานะเดิม หรือคนที่เคยช่วยเหลือกันมา พร้อมมักใช้คู่กับคำเปรียบเปรยว่า “คั้นเจ้าได้ขี้ข้าง กิ่งอ่อมเป็นพญา อย่าลืมหำพิด ขวัญขวัญคนกล้า” เพื่อย้ำเตือนให้สำนึกถึงบุญคุณและความกตัญญู ต่อผู้เคยมีพระคุณ ส่วนคำอีสาน “สายแนน” สื่อถึงสายสัมพันธ์จากอดีตชาติถึงปัจจุบัน ทั้งแบบคู่รักและคนในสังคมที่ ไกลชิดกันที่ถือว่า เพราะมีวาสนาจึงได้เชื่อมสายใยกัน ครอบครัวยิ่งแสดงความรำลึกถึงสมาชิกที่จากไป มักทำบุญอุทิศ แก่บุพการีผู้ล่วงลับ บางคนเลือกที่จะใช้เวลาที่ทวอนอดีตในวันวานที่สำเร็จหรือผิดพลาด อย่างไรก็ดี เมื่อเวลาผ่านไป เปรียบดังสายน้ำไม่ไหลกลับ สรรพสิ่งเมื่อผ่านไปแม้จะดีหรือร้าย ล้วนแก้ไขไม่ได้ แต่เราสามารถเรียนรู้จากอดีตเพื่อ ป้องกัน ต่อยอด ถอดบทเรียนพัฒนาสู่อนาคตให้ดีขึ้นได้

เมื่ออย่างก้าวสู่ศกใหม่ พ.ศ. 2569 ซึ่งนับเป็นปีที่ 55 (พ.ศ.2514-2569) ของการก่อตั้งคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น บทบรรณาธิการฉบับนี้ จึงขอเชิญชวนผู้อ่านที่เติบโตมากับคณะพยาบาลศาสตร์ มข. ร่วมกันส่ง สิ่งของในประวัติศาสตร์ ให้เกิดการเรียนรู้งานประวัติศาสตร์กัน คิดวิธีการสร้างช่องทางเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หรือ “ห้องจดหมายเหตุ” รวมถึงมีส่วนร่วมคิด ร่วมให้ข้อมูลประวัติศาสตร์การดำเนินงานคณะพยาบาลศาสตร์ มข. เป็นวาระ แห่งการชำระประวัติศาสตร์สถาบันการศึกษาพยาบาลแห่งสำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เจตนาตั้งไกลปีนเทียง แต่อยู่เคียงคู่ใจประชาชนอีสาน และเน้นชุมชนเป็นฐานตั้งแต่แรกเริ่ม

เป้าหมายเพื่อปรับปรุงห้องจดหมายเหตุคณะฯ ให้เป็นแหล่งนำเสนอประวัติศาสตร์คณะฯ ในหลายแง่มุมตามการ รับรู้ของเจ้าของประสบการณ์ ผ่านการเล่าเรื่อง (Storytelling) และสื่อออกมาด้วยสื่อดิจิทัล (จอกวี/QR code เชื่อมข้อมูลออนไลน์) ตามแนวคิด “อันควมเกำคั้นบ่อเวำมันสิลิม” มีสาระ คือ การรวบรวมและจัดแสดงประวัติศาสตร์ เป็นมาและพัฒนาการของพยาบาลศาสตร์ มข. ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบันให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ด้านประวัติศาสตร์ พยาบาลและอัตลักษณ์องค์กร อันจะนำมา ซึ่งความภาคภูมิใจ ความผูกพัน และจิตสำนึกในการสืบสานวิชาชีพ การพยาบาล นอกจากนี้ ช่วยให้ผู้สนใจ “ผู้มาเยือนเยือนอุเฮา” เข้าใจบริบทของคณะได้อย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ แนวคิดการปรับปรุงจะออกแบบพื้นที่นิทรรศการแบบ “น้อย” แต่ “มาก” ด้วยคุณภาพ เนื้อหาและความ “ลุ่มลึก” บนพื้นที่การจัดแสดงที่เน้นประหยัดและยืดหยุ่น ด้วยป้ายนิทรรศการแบบจออ่านม้วน การจัดแสดงเอกสาร ภาพถ่าย และวัตถุเชิงสัญลักษณ์ ซึ่งจะขอรับบริจาค อาทิ ชุดนักศึกษาที่เคยใช้ในโอกาสต่าง ๆ กระเป๋าเย็บบ้านคู่ใจ หมวก เข็มกลัด ชุดฝึกงาน เครื่องนอนออกไปปฏิบัติงานในชุมชนยุคแรก

สำหรับโครงสร้างการแสดงผลนิทรรศการ คือ ส่วนการแสดงผลประวัติศาสตร์ แสดงผ่านจอมอนิเตอร์และเข้าถึงโดยคิ้ว อาร์โคด ดังนี้ 1) ยุคก่อตั้ง ก) เหตุผลการก่อตั้ง ข) บุคคลหลัก/นักศึกษา-คณาจารย์ รุ่นแรก ค) คำนิยมหลักของยุค สมัย 2) ยุควางรากฐานการเรียนการสอน ก) หลักสูตรแรก ข) ภาพการเรียนการสอนในอดีต ค) อัตลักษณ์พยาบาล แห่งนี้ 3) ยุคขยายบทบาทวิชาชีพ ก) งานบริการและสร้างสรรค์สังคม ข) งานสร้างวิจัย-นวัตกรรมและอิมแพ็คต่อ สังคม 4) ยุคพัฒนาเชิงวิชาการและวิชาชีพ ก) การขยายบริการวิชาการและหลักสูตร และการรับรองหลักสูตร ข) ความ ร่วมมือในประเทศ/ต่างประเทศ และ 5) ยุคปัจจุบันและอนาคต ก) จุดเด่นปัจจุบัน ข) การพัฒนาศึกษาภาพนักศึกษา พยาบาล ค) วิสัยทัศน์ปัจจุบันพันสู่ออนาคต

ห้องจดหมายเหตุคณะฯ ซึ่งริเริ่มจัดทำในยุครองศาสตราจารย์กัลยา พัฒนศรีเป็นคนบดดี ผ่านการสืบต่อความ คิดรุ่นต่อรุ่นผู้บริหารด้วยเชื่อว่าประวัติศาสตร์เป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้อดีตถึงต้นกำเนิดอิทธิพลพื้นฐานที่ หล่อหลอมจารีตปฏิบัติทางวิชาชีพการพยาบาล ณ สถาบันนี้ และเชื่อมพัฒนาสู่คุณภาพมาตรฐานในอนาคต จึงเรียน มาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้ที่เคยอยู่ในประวัติศาสตร์คณะพยาบาลฯ ส่งภาพ วัสดุ ความคิดจิตวิญญาณ ตามที่อยู่ข้างล่างนี้ ขอบพระคุณค่ะ

**ศาสตราจารย์ ดร. ดารุณี จงอุดมการณ์
บรรณาธิการ**

กรุณาส่งวัสดุประวัติศาสตร์คณะพยาบาลศาสตร์ที่:

โครงการปรับปรุงห้องจดหมายเหตุ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 123

มิตรภาพ หมู่ 16 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

โทรศัพท์ 0818718202 อีเมล darjon@kku.ac.th

Celebrating 55 years: The ties that bind us as nurses

“Don’t forget where you came from!”

The sayings above come from Isan wisdom. They remind us that even when time passes and our lives change-when we get higher degrees, better jobs, higher status, or even become wealthier-we should never forget our roots, who we used to be, and the people who helped us along the way. This saying may sound unpleasant, but it's a simple and straightforward moral lesson reflecting the Isan way of life. There is also a saying that goes: “Even if you ride an elephant like a king, don’t forget the farmers who rode buffaloes and planted the rice you ate.” It’s a gentle reminder to stay grateful and humble, and to remember those who once supported us. The Isan word “Sai-Naen” refers to the bond or connection that ties people together across time-like threads of destiny. It could be between lovers, family, or people in the same community who believe their paths crossed because of fate. Families often use this moment to remember loved ones who have passed, make merit for them, and reflect on the past—the successes and mistakes. Time is like a river that never flows backwards. We can’t change what has already happened, whether it was good or bad. But we can learn from it, improve what we’re doing now, and build a better future.

As we step into the year 2026, marking the 55th anniversary of Faculty of Nursing, Khon Kaen University (1971–2026), this editorial invites everyone who grew up or studied here to help us rebuild our historical archives. We hope to collect memories, items, documents, and stories to create a learning space, a kind of mini history room or archive-for the next generations. This is a chance to review, organize, and honor our history as one of the important nursing institutions in Northeast Thailand, founded with the purpose of serving Isan people from the very beginning.

Our goal is to redesign the archive room as a storytelling space where history is shown through personal experiences. We plan to use digital media like TV screens and QR codes to connect to online archives, following the idea: “If we don’t speak of the past, one day it will be forgotten.” This archive will collect and present the journey of Faculty of Nursing-from the beginning until now-as a source of pride, identity, and inspiration for future nurses. It will also help visitors quickly understand who we are and where we come from.

What We Plan to Display- A small but meaningful exhibition with: Roll-up screens, Old documents and photos, and Symbolic items. We are kindly asking for donations of items such as: Old student uniforms, Home-visit bags, Nursing caps, pins, and tools, Training outfits, Bedding used during early community fieldwork.

Exhibition Structure- History will be presented through monitors and QR codes. The structure of the faculty's historical exhibition consists of 5 parts as follows: 1) Founding Era: It comprises the following topics; Why we were founded, First teachers and students, and Core values of the time 2) Foundation of Teaching: It comprises the following topics: The first curriculum, Early learning atmosphere, and Unique identity of our nurses. 3) Professional Expansion: It comprises the following topics: Community services and social work, and Research, innovation, and social impact. 4) Academic & Professional Development: It comprises the following topics: Expanded programs, accreditation, and National and international partnerships. 5) Present & Future: It comprises the following topics: Current strength, developing student potential, and Vision moving forward.

This archive was first established when Associate Professor Kalaya Patanasri was the dean and has been carried on through generations of deans who believe that history is the foundation for understanding our identity, our traditions, and our direction for the future.

So, we humbly ask anyone who has been part of our journey to share photos, items, memories, or thoughts. Contact information is provided on the first page. Thank you very much.

Professor Darunee Jongudomkarn, RN, Ph.D.
Editor